

NRO 14093 Strömmarna – Koljöfjorden - Lysekil, Orust, Uddevalla kommuner

Område av riksintresse för naturvård **Områdesnummer:** NRO 14093 **Områdesnamn:** Strömmarna - Koljöfjorden **Kommun:** Lysekil, Orust, Uddevalla **Kartblad:** 8A SO, 8B SV **Area:** 3483 ha, varav 1825 ha land och 1658 ha vatten **Naturgeografisk region:** 15 d Ljungheds- och kustskogsområdena längs svenska västkusten **Kust/havsregion:** Region 1. Skagerrak **Regionindelning för sjöar och vattendrag:** 108/109/110 **Agrara kulturlandskapsregioner:** 7, Bohuslänska kustbygden **Landskapsform:** Sprickdalslandskap, Fjord **Riksvärde:** **Landskapstyp** **Naturtyp** **Vegetationstyp** **Arter** **Geologi** Odlingslandskap Naturbetesmark Skärgårdslandskap Ädellövskog flora Havslandskap 168

Värdeomdöme: *Odlingslandskap:* I objektet finns för kustbygden representativa naturbetesmarker och ängar på Skaftö (84-59, 84-68), Bassholmen (85-27) och vid Ånggårdsvik (21-119). I dessa objekt märks särskilt större arealer havsstrandängar. *Lövskog:* Vid Vägeröd på Skaftö finns stora arealer med ädellövskog där ek eller bok bildar trädskikt. Lövslogen präglas av sitt kustnära läge och har ett stort inslag av suboceaniska floragelement. *Barrskog:* På de större öarna förekommer delvis spontant uppkomna kustbarrskogar med naturskogs-karaktär. *Marina värden:* Koljöfjordens djupvatten är instängt av trösklarna vid Malö strömmar och österut till fjordsystemet till Havstensfjord. Fjordens djupvatten drabbas därför av återkommande syrebrist, ibland för långa perioder (år), och därför särskilt känslig för utsläpp av syreförbrukande föroreningar och övergödning (eutrofiering). Fjorden är av stort värde för musselodling då halterna av musseltoxiner ofta är låga. De smala sunden i strömmarna, främst Håleströmmen, har en rik hårbottenfauna med filtrerande organismer, bland annat svampdjur (Porifera). **Huvudkriterier:** A, C, D **Stödskriterier:** Storlek, mångformighet, representativitet, funktion. **Förutsättningar för bevarande:** En god vattenkvalitet upprätthålls med avseende på eutrofierande ämnen. Strändernas opåverkade karaktär bibehålls. Värdefulla partier med kustskog skyddas. Värdefulla kulturmarker hålls i hävd. Reproduktionsområden för fisk samt områden av betydelse för häckande och flyttande sjöfåglar och vadare skyddas mot fysiska ingrepp och störningar. Områdets värden kan påverkas negativt av: – exploatering av stränder för bebyggelse m.m. – utsläpp från industriella processer, fritidsbåtar och tätorter – närsaltsbelastning från omgivande jordbruk och vattendrag – anläggning av hamnar, bryggor eller pirar; bojförstärkning – muddring – sandtäkt – utfyllnad, dumpning, – vindkraftverk, kraftledningar, kommunikationsmaster – framdragning av rör eller ledning i vattnet eller på botten – fisk- och musselodling samt musselfiske – nedlagd jordbruksdrift – förändring av miljöstödens inriktning – friluftsliv/turism – orenade avloppsutsläpp – bebyggelseexploatering – väganläggningar, broar, hamnanläggningar **Säkerställande och internationell status:** Stora delar av området omfattas av Gullmarns naturreservat. Andra reservat i området är Bassholmen, Kärlingesund, Kalvön, Koljön och Vägeröd. Grundare vattenområden omfattas av strandskydd. Flera objekt ingår i nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (objekt 84-59, 84-68, 85- 27 (NR) och 21-119) och i länsstyrelsens program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet (objekt 21-01, 84-15, 85-16). Strandskydd gäller för större delen av området. Området berörs av Natura-2000 områden (art- och habitatdirektivet). 169 **Områdets huvuddrag:** Strömmarna och Koljöfjorden karaktäriseras av en starkt söndersplittrad och bergig natur med små, ofta mycket smala uppodlade dalstråk. Då skiljelinjen mellan å ena sidan granit i norr och gnejs i söder går utmed nordsidan av Gullmarsfjordens sänka utgör Skaftölandet och Bokenäset gnejsblockets nordligaste del i kustregionen. Sprickdalskaraktären har givit upphov till ett landskap som har ett nätverksliknande utseende med kala hållar omgivna av djupa, sedimentfyllda dalstråk. De grunda vattenområden som utgör Strömmarna är bildade av dessa dalstråk och vattendjupet överskrider på många håll inte mer än en meter, förutom i de smala farledsrännorna och i området öster om Bassholmen. Här sker vattenutbytet mellan havet och innanförliggande fjordsystem kring Orust, vilket ger strömförhållanden med strömhastigheter på ett par knop, något som är mycket

ovanligt i svenska farvatten. Detta medför att dessa områden är isfria största delen av året och erbjuder därmed goda övervintringsområden för vadare och sjöfågel. Området är välbesökt och hyser stora värden för friluftslivet. **Anmärkningar: - Referenser:** Bengtson, O. 1992: Ädellövskogar i Orust kommun. Länsstyrelsen, rapport 1992:8. Bengtson, O. 1997: Ädellövskogar i Lysekils kommun. Länsstyrelsen, rapport 1997:10 Bengtson, O. 1998: Förslag till skötselplan för naturreservatet Vägeröd. Envall, K & Smålander, A. 1988a: Ängs- och hagmarker i Uddevalla kommun. Länsstyrelsen, rapport 1988:3. Envall, K & Smålander, A. 1988b: Inventering av ädellövskog. Uddevalla kommun. Länsstyrelsen, rapport 1988:4. Hultengren, S & Olvmo, M. 1991: Ängs- och hagmarker i Lysekils kommun. Länsstyrelsen, rapport 1991:2. Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län 1995: Bevarandeprogram för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden. Länsstyrelsen 1995:21. Göteborg. Naturvårdsverket 1996: Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Stockholm. Åsander, L. 1989: Ängs- och hagmarker i Orust kommun. Länsstyrelsen, rapport 1989:5.